

Fidoyilik –
Vatanga xizmat demak!

Zarafshon

1913-yil aprel oyidan chiqib boshlagan

E-mail: zarafshon@gmail.com

Сайтимизга ўттиш учун QR-коднинг телефонингиз орқали сканер қилинг

www.zarnews.uz
https://www.facebook.com/zarnews.uz
@zarnews_uz
https://twitter.com/zarnews_uz

Кун ҳикмати

Зиқналик
ҳамма
вақт ҳам
тежамкорлик
бўлавермайди

2020-йил 16-йул, payshanba, 79 (23.359)-сон

Биз энди пандемия шароитида яшашга, меҳнат қилишга ўрганишимиз шарт. Чунки ҳаёт давом этмоқда.

Ҳаёт биздан ақл-идрок, сабр-тоқат, метин интизом билан ҳаракат қилишни талаб этмоқда.

Ўзимиз кўряпмиз, дунёда қайси давлатда тиббий маданият, тартиб-интизом кучли бўлса, ўша мамлакат пандемиядан энг кам талафот билан чиқмоқда. Биз ҳам шу йўлдан боришимиз шарт.

Шавкат МИРЗИЁЕВ,

Ўзбекистон Республикаси Президенти.

КОРОНАВИРУСНИ аниқлаш учун тест захирамиз ҳозирча етарли

Вилоятимизда коронавирусга тест таҳлиллари бугунги кунгача вилоят санитария-эпидемиологик оқойишталик маркази ҳамда вилоят ОИТСга қарши курашиш диспансери лабораторияларида текширилади. Эндиликда улар қаторига хусусий тиббиёт марказлари ҳам қўшилди.

– Кейинги вақтларда фуқаролардан коронавирус инфекциясига текширувдан ўтказиш сўралаётган мурожаатлар ошиб бормоқда, – дейди вилоят санитария-эпидемиологик оқойишталик маркази бош врач А.Баҳромов. – Ҳозиргача вилоят бўйича фуқаролардан 102 мингдан зиёд таҳлил олиниб, 689 ҳолатда вирус борлигига гумонланганлар қайта текширувдан ўтказилди. 625 та таҳлил мусбат эканлиги аниқланиб, беморлар шифохоналарга

ётқизилди. Айни пайтда марказимизнинг вирусология лабораториясида 11 турдаги грипп ва ўткир респиратор вирусли инфекциялардан ташқари тиббий кўрсатмаларга амал қилган ҳолда коронавирус бўйича ҳам текширув олиб борилапти. Шу пайтгача асосан хориждан келганига 14 кун муддат ўтмаган, иситма ва бошқа касаллик белгилари кузатишган шахсларнинг таҳлиллари текширилиб келинган бўлса, эндиликда шаҳар ва туманлардаги мар-

казларимизга мурожаат қилган, клиник ва эпидемиологик кўрсатмаларга кўра коронавирус белгилари аниқланган фуқаролардан олинган суртмалар ҳам таҳлилдан ўтказилмоқда.

Вилоятимизнинг барча туман ва шаҳарларида жойлашган вилоят санитария-эпидемиологик оқойишталик марказларига мурожаат қилган ҳар бир фуқародан олинган суртмалар зудлик билан клиник лабораториямизга етказиб келинмоқда. Шунингдек, ҳар бир туманда таркибда биттадан врач инфекционист, эпидемиолог ва умумий амалиёт шифокоридан иборат мобил гуруҳлар ташкил этилган. Шифокорлар касалликка гумон қилинган фуқароларнинг хонадонларига бориб тиббий кўрик ўтказишади. Бемор аниқланганда ва гумон қилинганда шифохонага олиб бориш, у билан мулоқот қилганларни эса карантинга олинишни таъминлаб беради. Республика махсус комиссиясининг

қарорига кўра, беморлар билан мулоқотга киришган фуқаролар энди 10 кун карантинга олинади. Вилоятимиздаги «Устоз» ҳамда «Марварид» дам олиш сўхатгоҳлари карантин марказларига айлантирилди.

– Лабораториямизда кунига 1800-2000 тагача тест таҳлиллари текширилади, – дейди вилоят санитария-эпидемиологик оқойишталик маркази бош врач ўринбосари Зоир Мўминов. – Бундан ҳам кўпроқ текширишга эса техник имкониятимиз етмайди. Чунки шу пайтгача ишлатиб келинган бирваракайига 36 та таҳлилни текширадиган ўрта полимериз занжир реакцияси ускунасининг биттаси техник носоз. Шу сабабли Соғлиқни сақлаш вазирлиги ҳузуридаги санитария-эпидемиологик оқойишталик агентлиги 96 талик, вилоят соғлиқни сақлаш бошқармаси эса битта 36 талик полимериз занжир реакцияси ускунасини ажратадиган бўлди.

Ҳозирда вилоятда 17 минг 778 та тест захираси бор. Бу 18-20 кунга етади.

Дилмурод ТЎХТАЕВ.

Иқтисодий суд раиси ургутлик депутатларга нега ҳисоб бермаган?

Ўрганиш давомида халқ депутатлари Ургут туман Кенгашида 2019 йилги фаолият бўйича ўрта суд раисининг ахбороти эшитилган бўлса-да туман иқтисодий суди раиси 2020 йилнинг икки ойи ўтган бўлишига қарамайдан ахборот бермаганлиги қайд этилган.

Хўш, аслида бу масала қонун билан тартибга солинганми?

“Маҳаллий давлат ҳокимияти тўғрисида”ги қонунда айни шу жиҳатга оид норма мавжуд. Унга кўра, “Халқ депутатлари вилоят, туман ва шаҳар Кенгашлари бир йилда камида бир марта ўз мажлисида вилоятлар ва Тошкент шаҳар, туманлар, аро, туман (шаҳар) судлари раисларининг тегишли суднинг фуқаролар ҳуқуқлари ва эркинликларини, шунингдек, корхоналар, муассасалар ва ташкилотларнинг ҳуқуқлари ҳамда қонун билан қўриқланадиган манфаатларини суд йўли билан ҳимоя қилишни амалга оширишга доир фаолияти тўғрисидаги ахборотини эшитади”.

Этибор қиялпсизми, вакиллик органига суд раисла-

ри ҳисобдор эканлиги қонун билан белгилаб қўйилган. Қайд этиш лозимки, бу норма 2018 йилда қонунга киритилган. Яъни, халқ депутатлари Кенгаши ваколатига қўшимча киритилган. Балки Тойлоқ туманлараро иқтисодий суди бу янгиликка кўниқолмаётгандир, вакиллик органига ҳисобдор эканлиги билан (гарчи у қонун билан белгиланган бўлса-да) келишолмаётгандир.

Бундан ташқари, амалдаги тартибга кўра, ҳоким ўринбосарлари, ҳокимлик бўлимлари, бошқармалари ва бошқа тузилмавий бўлинмалари раҳбарларининг ҳисоботларини ёки ахборотини эшитиш масаласи маҳаллий Кенгашдаги депутатлик гуруҳларининг, доимий комиссияларнинг ташаббусига кўра кўриб чиқилади.

Аммо халқ депутатлари Ургут туман Кенгашидаги депутатлик гуруҳларида ташаббус бор, дейсизми? Сенат томонидан аниқланган камчиликдан кейин доимий комиссиялар ҳам бу масалада ваколати борлигини билишига шубҳа уйғонади.

2-саҳифа >>>

«Қўнғирот» қишлоқ врачлик пункти усти ялтироқ, ичи...

Иштихон туманида 7 минг аҳолига хизмат кўрсатадиган собиқ «Қўнғирот» ҚВПга қарашли бугунги кунда шифокорлар уйи сифатида қолдирилган бино ўн йилдан буён авария ҳолатида. 7 хонадан иборат бинонинг деворлари нурай бошлаганига 2 йил бўлган. Битта хона девори кўча томондан буткул кулаб тушган. Бинога туташ жойда янада ачи-нарли ҳолда шифокорлар уйига қарашли эски, фойдаланилмайдиган иморат ҳам бор.

Тиббиёт пункти жорий таъмирланган бўлса-да рангланган деворлар нураб тушиб, бинонинг эскилигини яшира олмай қолган.

– Бир йилда уч мартагача таъмирлаймиз, аммо фойдаси йўқ, – дейди бош шифокор Асомиддин Ҳамроев. – Сабаби, бино 1970 йилда қурилган ва дала шийпони бўлган. Ёнидаги фойдаланилмайдиган бино тиббиёт пункти эди. Кейинроқ дала шийпони боғчага берилди. 1992 йилда боғча

яшаш учун бош шифокорга берилган. Қолган хоналари хизмат кўрсатиш учун жиҳозланган. Афсуски, эски бинодаги тиббиёт асбоб-ускуналари ҳам замон талабларига жавоб бермайдди. Ҳатто кириш йўлагидаги навбатчи ҳамширанинг қўлида тана ҳароратини контактсиз тарзда текширувчи замонавий термометр йўқ.

– Рост, ўнта қишлоқ аҳоли-

ча лойиҳалар ишлаб чиқилди, насиб этса, иш бошланади...

Ишчи гуруҳ ҳулосасидан сўнг тегишли соҳа мутахассислари томонидан бинонинг яроқлилиги ҳолати техник кўрикдан ўтказилди. Техник кўрик натижалари юзасидан вилоят соғлиқни сақлаш бошқармаси мазкур бинонинг жойидан эмлаш пункти қуриш бўйича 750 миллион сўмлик лойиҳа-сметаси ишлаб чиқди. Халқ депутатлари вилоят Кенгашининг 2020 йил 22 майдаги қарорига асосан “Йўл харитаси” тасдиқланди. Унга кўра, Иштихон тумани ҳокимлиги маҳаллий бюджети ҳисобидан жорий йилнинг 1 сентябргача бинони реконструкция қилиш ишлари белгиланди. Аммо ҳанузгача шифокорлар уйида реконструкция ишлари бошланган эмас.

Бугунги пандемия шароитида ўнта қишлоқ аҳолисига хизмат қиладиган тиббиёт пункти яроқсиз аҳволда бўлса, беморлар сарсон бўлиб 15 километр узоқликдаги туман кўп тармоқли поликлиникасига борадими? Ҳам куннинг иссиғи, ҳам карантин сабаб кўчадаги ҳаракатланишнинг чеклангани беморларга ноқулайликлар туғдирмайдими?

Хуршида ЭРНАЗАРОВА, Бахтиёр МУСТАНОВ, «Зарафшон» мухбирлари.

биноси қишлоқ врачлик пункти тасарруфига ўтди.

2017 йилда ҚВП оптимallasштирилган, бино шифокорлар уйи сифатида сақлаб қолинди. Аҳоли туман марказидаги кўп тармоқли марказий поликлиникага бириктирилди. Оралиқ масофа 15 километрни ташкил этгани учун шифокорлар уйида 6 нафар патронаж ҳамшира аҳолига биринчи ёрдам кўрсатади. Бинонинг бир хонаси доимий

Халқ қабулхоналарига

келган мурожаатлар қандай ҳал этиляпти?

Самарқанд вилояти Халқ қабулхонасида жорий йилнинг ўтган олти ойида юридик ва жисмоний шахслардан 6 минг 447 мурожаат қабул қилинган.

Мурожаатлардан 3545 таси қаноатлантирилган, 1949 таси ижобий ечимини топган, 1549 таси ҳуқуқий маслаҳат бериш орқали ҳал қилинган.

Масалан, Қўшработ туманининг Зармитан маҳалласида яшовчи Ойсара Жумаева ва бир гуруҳ фуқаролар фарзандлари таълим олаётган 26-умумий ўрта таълим мактабининг хоналари етарли бўлмаганлиги сабабли дарслар икки, ҳатто айрим ҳолларда уч сменада ўтилаётганлигини, шунинг учун қўшимча бино қуриб беришни сўраб мурожаат қилган. Масала давлат дастурига киритилиб, 2020 йил май ойида мактабга қўшимча 140 ўринли бино қуриб берилган.

Бундан ташқари, Пайариқ тумани Жавшар ота маҳалласида яшовчи Иззат Санаева ўз мурожаатида уй-жой йўқлиги, II гуруҳ ногирони ва ёлғиз оналиги, ҳозирда ижарада, қийин шароитда яшаётганлиги сабабли уй-жой билан таъминланишида амалий ёрдам сўраган. Фуқаро Вазирлар Маҳкамасининг 2020 йил 25 мартдаги қарори талабларига асосан имтиёзли ипотека кредити асосида уй-жой билан таъминланган.

Таҳлилларга кўра, моддий ёрдам олиш (803 та) газ, электр ва сув таъминоти (672 та), алимент (435 та), уй-жой (407 та) билан боғлиқ масалаларда энг кўп мурожаатлар қайд этилган.

Аҳолини иш билан таъминлаш ва реал даромадларини ошириш борасидаги саъй-ҳаракатлар натижасида ўтган 6 ой давомида 15 минг 859 нафар ёшлар турли соҳа ва йўналишларда ишга жойлаштирилди. “Ҳар бир ёшга бир гектар” лойиҳаси доирасида 1460 нафар ёшга 942,2 гектар ер майдонлари ажратиб берилди.

Халқ қабулхоналари аралашуви билан 3290 нафар доимий иш жойига эга бўлмаган фуқаро жамоат ишларига жалб этилиб, 610 нафар ишсиз фуқаро касбга қайта ўқитилмоқда.

Темур МУРТАЗОЕВ,
Самарқанд вилояти Халқ қабулхонаси мутахассиси.

Жорий йилнинг олти ойида жисмоний ва юридик шахслардан 368 мурожаат келиб тушди. Мурожаатларда кўтарилган 106 та масала ижобий ечимини топди.

Масалан, Ойиша Мухаммад Сайид 2002 йил 23 июлда Покистон Ислам Республикасида туғилган. Онаси Ўзбекистон Республикаси фуқароси бўлганлиги сабаб отасининг бевақт вафотидан сўнг у 2003 йилда туғилган ўқаси Исқандар Мухаммад Сайид билан 2006 йилда Самарқандга келган. Бир неча йил олдин онаси ҳам вафот этгани сабабли болалар Самарқанд шаҳри ва Самарқанд туманида яшовчи қариндошлари қарамоғида қолган. Халқ қабулхонаси томонидан маҳалла фуқаролар йиғини, ИИБ ҳамкорлигида фуқаронинг паспорт масаласидаги мурожаати кўриб чиқилиб, ижобий ҳал этилди.

Халқ қабулхонасига келиб тушган 223 мурожаатга асосли тушунтириш берилиб, 2 таси рад этилди.

Илҳом МУРОДОВ,
Самарқанд тумани Халқ қабулхонаси мудири.

Халқ қабулхонасига 234 мурожаат келиб тушди. Мурожаатларнинг 59 таси ижобий ечимини топди.

Мисол учун, Янгиобод маҳалласида истиқомат қилувчи Зебинисо Ишқувватова 2020 йил 23 июнда Гулистон маҳалласидан уй-жой қуриш учун ер-жой сотиб олганлиги ҳамда қурилиш ишларини бошлаб юборганлигини ва натижада сотиб олган ер-жойининг ҳужжатлари тўлиқ бўлмаганлиги сабабли қилган харажатларини тўлиқ ундириб беришни сўраб оғзаки мурожаат қилган. Халқ қабулхонаси ходимлари аралашуви билан 3.Ишқувватовага 10 миллион сўм пули ундириб берилди.

Халқ қабулхонасига келиб тушган 64 та мурожаат ҳуқуқий маслаҳат ва маълумот бериш орқали ҳал қилинди, 89 мурожаат бўйича тушунтиришлар берилди. Шунингдек, 8 та мурожаат рад этилди.

Аслиддин ҲАҚНАЗАРОВ,
Пахтачи тумани Халқ қабулхонаси мудири.

ДУНЁ ТАЖРИБАСИ

(Давоми. Бошланиши 1-саҳифада).

Биз мавжуд ҳолатга аниқлиқ киритиш мақсадида халқ депутатлари Ургут туман Кенгаши раисининг ўринбосари билан боғланишга уриндик. Кенгаш раиси – ҳоким ишда бўлмаганлиги, қолаверса, туман Кенгаши фаолиятини оммавий ахборот воситаларида ёритиб бориш айнан шу кишининг вазифаси эканлиги учун шундай қарорга келгандик. Яна бир томони, айнан Кенгаш раиси ўринбосари туман Кенгаши сессияларини тайёрлашга доир ишларни мувофиқлаштириши керак. Туман Кенгаши ва доимий комиссиялар иш режалари бажарилишини назорат қилиш ҳам шу лавозим мажбуриятларига киради.

Иқтисодий суд раиси ургутлик депутатларга нега ҳисоб бермаган?

Афсуски, у киши ҳам шифохонада эканлиги учун бир қатор саволларимиз очик қолди.

Тўғри, Тойлоқ туманлараро иқтисодий суди халқ депутатлари Ургут тумани Кенгаши фаолиятига оид ахборотни бермаган эмас, берган. 2019 йил якунлари ҳақида 2020 йилнинг март ойига келиб ахборот тақдим қилган.

Аммо бу ўринда масаланинг бошқа бир жиҳатини ҳам назардан четда қолдириб бўлмади. Негаки, Бехбудий ҳазратлари қайд этганидек: "ҳақ олинур, берилмас".

Хўп, Кенгаш ҳисобдор суд раисидан фуқаролар ҳуқуқлари ва эркинликларини, шунингдек, корхоналар, муассасалар ва ташкилотларнинг ҳуқуқлари ҳамда қонун билан қўриқланадиган манфаатларини суд йўли билан ҳимоя қилишни амалга оширишга доир фаолиятни тўғрисидаги ахборотини қандай олиши керак эди?

Аввало, Кенгаш иш режасига бу масала киритилиши зарур. Аммо халқ депутатлари Ургут туман Кенгашининг 2020 йилга мўлжалланган иш режасини қўриб, амалдаги тартиб, мавжуд қондалар эътиборга олинмаганига гувоҳ бўлиш мумкин. Биргина "Маҳаллий давлат ҳокимияти тўғрисида"ги қонунда белгиланган судларнинг ахборотини эшитиш масаласи режага киритилмаганлиги ҳам буни яққол исботлаб турибди.

Албатта, бу ўринда ҳам турли фикрлар ҳаёлга келади. Негаки, халқ депутатлари Кенгашининг суд раисининг ахбороти тўғрисидаги масала юзасидан қарори Ўзбекистон Республикаси Судьялар Олий кенгашига юборилади. Иқтисодий суд раисига ахборот бериш айнан шунинг учун керак бўлгандир, балки!?

Бунга яна бир сабаб бор: Тойлоқ туманлараро иқтисодий суди халқ депутатлари Ургут туман Кенгашига тақдим қилган ахборот бор-йўғи бир варақдан иборат (ҳурмат-этиборини қаранг, депутатларнинг вақтини олмай, деган бўлса керак). Гарчи суд Самарқанд, Тойлоқ ва Ургут туманларида хизмат кўрсатса-да ахборотга Ургут тумани билан боғлиқ бирор жумла ишлатмаган. Шунга қарамай, депутатлар ахборотни маълумот учун қабул қилиб, уч банддан иборат тавсия ҳам беришган.

Ҳар нима бўлганда ҳам, аввало, маҳаллий ҳокимларнинг Кенгашга бўлган муносабатлари ўзгариши керак. Ахир, ҳокимдан тортиб, бошқа барча мансабдорлар давлатнинг бирдан-бир манбаи бўлган вакиллик органига бежиз ҳисобдор эканлиги қонуларда белгилаб қўйилмаганди йўқ.

Қолаверса, энди депутатлар ҳам сессия кун тартибига маҳаллий ҳокимлик органи бўлган ташкилий-назорат гуруҳи томонидан киритилган масалани қўл қўтариб тасдиқлайдиган вақт ўтганлигини ҳис қилишлари, шунга муносиб ҳаракат қилишлари керак.

Партияларнинг ҳам "уйғонадиган" вақти аллақачон келган. Бу ҳақда давлат раҳбари ҳам такрор-такрор айтиб келмоқда. Уйғонинг, акс ҳолда, ҳеч қачон ҳуқуқий демократик давлат қуролмаймиз. Демократик жамиятда халқ давлат бошқарувида ўз вакиллари орқали билвосита иштирок этиши, ҳокимиятлар ўзаро тийиб туриш механизми ишлаши керак.

Хулоса ўзингиздан.

Ёқубжон МАРҚАЕВ.

Фермер 120 минг долларлик маҳсулот экспорт қилди

Самарқанд туманидаги "A'ZAM AZAMAT AGRO" фермер хўжалигининг 3,5 гектар ер майдонида замонавий усулда тоқзор барпо этилган бўлиб, узумнинг ҳусайни, ризамат, кишмиш, келинбармоқ сингари экспорт-боп навлари парваришланмоқда. Шунингдек, бу ерда 18 гектарлик интенсивс боғ ҳам ташкил этилган.

Ушбу тоқзор ва боғда етиштирилган маҳсулот асосан экспортга йўналтирилади. Жумладан, жорий йилнинг 6 ойи давомида фермер хўжалиги Россия, Қозғистон ва Тожикистон Республикаларига умумий қиймати 120 минг АҚШ доллари бўлган 144 тоннадан ортиқ қарам, ўрик, олма, шафтолини экспортга чиқарди.

Фермер хўжалиги аъзолари ушбу маҳсулотларни экспортга йўналтиришда хўжалик тасаруфидagi маҳсул совуткича эга 15 та замонавий йўқ автомобилларидан фойдаланмоқда. Айни пайтда хорижга узум экспорт қилиш учун зарур ишлар бажарилмоқда.

Абдували ХУДОЁРОВ.

Зоир Зиётов – олим, пахтакор. Билми ва салоҳияти туфайли 25 ёшида Иштихон туманидаги «8-март» колхоз-и раиси, сўнгра туман ижроқўмининг раиси бўлган. Кейинчалик Европанинг қатор ривожланган давлатларида бўлиб, қишлоқ хўжалигининг илғор тажрибаларини ўрганган. Қўйида унинг «Йўл дафтаридан қайдлар келтирамиз».

ФЕРМЕРНИНГ КИЧИК КОРХОНАСИДА 5 МИНГ ДОЛЛАРЛИК ВИНО

Ўтган асрнинг тўқсонинчи йиллари охирида Ўзбекистон ҳукумати делегацияси самолёти ярим тунда Париж аэропортига қўнди. Эрталаб Сенат йиғилишида қатнашдик. Кейин гуруҳларга бўлиниб, француз ишбилармонлари билан музокаралар ўтказдик. Учинчи кўни Франция томони нимани қўришга иштиёқимиз борлигини сўради. «Қишлоқ хўжалигига алоқадор, Париждан узоқроқ жойлардаги бирорта фермер хўжалигини кўрсак», дедим, рози бўлишди.

Бизлар ташриф буюрган фермер хўжалигининг 80 гектар узумзорини ва йилига 500 литр вино ишлаб чиқарадиган цехи бор экан. Улар билан обдон танишдик, делегация келишига махсус тайёргарлик кўрилмагани аниқ, чунки таклифни бизлар тўсатдан киритгандик. Танишувдан сўнг бизни ертўлага олиб тушишди, бу ерда 100 йиллик винолар ҳам бор экан, меҳмонлар шарафига тахминан 5000 долларлик бир шиша вино очилди. Винонинг таъмини тушунмасак ҳам зўр, деб мактадик, мезбонлар хурсанд бўлишди. Лекин ич-ичимизда 5000 долларлик винога ачиндик, уни бизларга очгандан кўра сотганда бундайроқ машина бериши мумкинку, деб ўйладик.

Фермер ҳар бир гектар узумзордан 80 центнердан ҳосил оларкан... 90 центнер ҳам, 60 центнер ҳам эмас. Акс ҳолда бўлажак винонинг маркази бузиларкан ва айнан шу марка винога бўлган талаб йўқоларкан. Бу хўжалигининг инқирозга учрашадан дарак экан. Фермернинг ҳикоясини эртас эшитгандек тингладик. Делегациямиз таркибиде бир неча туман ҳокимлари, икки нафар вазир ўринбосари, марҳум Бахтиёр Тўхтабоев (ёзувчи Худойберди Тўхтабоевнинг ўғли) ҳам бор эди. Фермерга савол билан мурожаат қилдим:

- Фирмада неча нафар ёлланма ишчи ишлайди?

Бир нафар хисобчи муҳандис доимо ишларкан. Мавсумда эса заводга вақтинчалик ишчилар ёлланаркан. Узумнинг парвариши билан боғлиқ барча юмушлар (масалан, ўғитлаш, зараркунандаларга қарши курашиш, бошқа ишловлар қилиш) махсус хизмат кўрсатиш ташкилотлари томонидан шартнома асосида ўтказилади. Шартноманинг талаби жуда қаттиқ, уни бажара олмай қолганда ўша ташкилот катта жарима тўлайди.

- Туман ҳокими фирмангизга келиб, ишларингиз билан танишиб, йўл-йўриқ кўрсатиб ёки камчиликларингизни танқид қиладими?

Бу саволим, аввало, делегация аъзоларини сергаклантирди. Саволни таржимонимиз - корейлик Лиля тушунтиргач, улар хайрон бўлишди. Фермер ўғли билан саволни узоқ муҳокама қилгач, қуйдагилар маълум бўлди: аввало, туман ҳокими ким эканлигини узоқ музокарадан сўнг аниқлашди, ота-бола иккаласи ҳам уни танимас

Франциялик фермерга ҳоким ким эканлиги аҳамиятсиз

швециялик фермернинг ўртача даромади 2 миллион доллар

экан, қолаверса ўша ҳоким ҳам булар қатори фермер, даромади шундан. Ҳокимлиги ойлик маошсиз лавозим, у туманининг ижтимоий соҳалари, маданият ишлари билан шуғулланаркан. Умуман, ҳеч қандай ишлаб чиқариш масалаларига аралашшига зарурат бўлмас экан. «Хўп, ахир фермер ишларини текширишга кимдир келадими?», деган саволимга бир йилда бир марта фермерга бириктирилган солиқ бўйича мутахассис келиб, солиқлар тўланганини ҳисобчи билан таққослаб, далолатнома тузиб кетаркан.

- Ноёб виноларингизга гап йўқ.

Туманга ҳар жойдан меҳмонлар келиб туриши аниқ, шу меҳмонлар учун туман раҳбари одам юбориб «Бир-икки яшиқ виноларингиздан бериб юборинг», деб мурожаат қилдими?

Очиғи, у бу саволимдан хайратланди: «Нега энди?.. Нега беришим керак? Мен ундан қарзимдим?..».

Бизда-чи? Мустақил давлат бўлганимизга ўттиз йил бўляпти, лекин ҳамон ҳоким фермердан нимадир қутади, улар ишига аралашади. Хўш, нега аралашади? Аралашмаса нима бўлади? Фермерлар ишига ҳозирги шароитда ҳоким раҳбарлик қилмаслиги имконсиз. Нега? Фермерлар учун бошқа муҳит пайдо бўлиши лозими? Ҳукуматнинг ҳозирги ҳаракатлари шунга қаратилгандек кўринади менга. Лекин гап фақатгина ҳукуматнинг интилишидами? Одамлар тафаккурида ҳам кескин ўзгаришлар бўлиши зарур эмасми? Бу ўзгаришлар кимлардан бошланиши лозим? Чақалоклигиданми?..

лом. Борди-ю мажбурлаб ичкизса, бола боғчага боргач, буни айтиб бериши мумкин. Бунинг оқибатида бола оиладан олиб қўйилиши ҳеч гап эмас.

Бир кўни Швеция қироли машинасида хотини билан шаҳарда сайр қилгиси келиб қолди ва машинасини тўхтатиш мумкин бўлмаган жойга қўяди. Оқибатда бир зумда қирол журналистлар қўршовида қолади... Бу хатоси учун у халқидан бир неча бор кечирим сўраган.

Ака уқанинг уйига меҳмонга борди. Ака меҳмонда ётиб қолиши маълум бўлгач, пиво ичишга қарор қилишди. Лекин бироз ўтиб ака кетгиси келиб қолди, ука уни пиво ичганлиги учун машина ҳайдаб кетишга ҳаққи йўқлигини тушунтиради. Аммо ака барибир машинасида кетди. Ука шу заҳоти полицияга қўнғирок қилади ва акаси 15 кўнга қамалади, бироқ укадан ҳафа бўлмайди. Чунки ука бу иши билан уни бирор кўнгилсизликдан сақлаб қолгандир...

Швецияда одамларнинг ҳаёт тарзини ўрганиб бир нарсаси амин бўлдим: шахс менталитетини, бутун бир халқнинг менталитетини қонун орқали ўзгартирса бўларкан. Шведлар аввалдан урушқоқ халқ эди, руслар билан уч юз йил тинимсиз урушиб келган халқ, фашистлар Германиясига Иккинчи жаҳон урушида, юмшоқ қилиб айтганда, хайрихоҳ бўлган. Қандай қилиб бутун халқ ёппасига бағрикенг одамларга айланиб қолди экан. Борди-ю Швецияга бориб қолсангиз, қўлингизни кўтариб саломлаша кўрманг, у фашистларнинг саломлашиши деб тушунилади ва сизда қонун олдида муаммо пайдо бўлиши мумкин.

- Туман ҳокими фирмангизга келиб, ишларингиз билан танишиб, йўл-йўриқ кўрсатиб ёки камчиликларингизни танқид қиладими? Бу саволим, аввало, делегация аъзоларини сергаклантирди. Саволни таржимонимиз - корейлик Лиля тушунтиргач, улар хайрон бўлишди. Фермер ўғли билан саволни узоқ муҳокама қилгач, қуйдагилар маълум бўлди: аввало, туман ҳокими ким эканлигини узоқ музокарадан сўнг аниқлашди, ота-бола иккаласи ҳам уни танимас экан.

320 ГЕКТАР ЕРИ БЎЛГАН ФЕРМЕРНИНГ ЙИЛЛИК ДАРОМАДИ - 2 МИЛЛИОН ДОЛЛАР

Швеция шимолий давлат, етмишинчи йилларда бугдой юз фоиз четдан олиб келинарди. Ҳатто маккажўхори дони ҳам пишмайди бу иқлимда. Бугун Швеция ўзини бугдой билан таъминлашдан ташқари уни экспорт ҳам қилаётир. Қандай қилиб эришди бунга? Умуман, қандай қилиб бой давлатга,

халқини кучли ижтимоий ҳимоя қилдиган мамлакатга айланди?

Шуларни ўйлаб, Швециянинг қишлоқ хўжалиги ютуқлари, фермерлар ҳаётини ўрганишни мақсад қилдим. Бунинг учун бир пайтлар Иштихонга борган танишим, қишлоқ хўжалиги бўйича мутахассис Валдемар билан боғландим.

Валдемар машинасида келди-ю жанубга - Дания томонларга боришимизни маълум қилди.

Йўл-йўлакай ўзимни унга яқинроқ таништирдим, серфарзанд эканлигимни, олти нафар қизим, бир нафар ўғлим борлигини айтдим. Гапларимни табасум билан эшитди-ю хайратланмади, бу шведларга хос менталитет, улар умуман эҳтироссиз одамлар. Нимадандир жуда ҳам хурсанд бўлиб кетган битта ҳам шведни кўрмадим.

- Шведлар ҳам сизлар каби оилапарвар одамлар, аксарияти болажон. Ўртача икки, уч нафар фарзанд. Менинг икки нафар ўғлим бор.

- Невараларингиз ҳам бордир.

- Йўқ, ҳали ўғилларим уйланмаган.

- Улар неча ёшда?

- Бир 38, иккинчиси 36 ёшда.

Уйланмаган. Хайрон бўлманг, бизда ёшлар ўз уйига, даромад қилиб ўзини боқа олиш даражасига етмаса оила қуришмайди.

...Стокгольмдан жанубга 300 километрча юриб, бир фермер хўжалигига келдик. Валдемар бу фермер хўжалиги ҳақида қисқача ҳикоя қилиб берди: хўжаликнинг 320 гектар ери бўлиб, уруғлик учун бугдой ва сўли экилар экан, йиллик даромад - 2 миллион долларга яқин. Ёлланма бир нафар ишчиси бўлиб, йилига 60 минг доллар маош бераркан. Яқинда «Шунча пулни бекорга харажат қиламизми», деб унга ҳам жавоб беришди.

Фермернинг айтишича, ҳукумат селекцияларни маблаг билан таъминлаб, қисқа муддатда тезпишар навлар яратилишини рағбатлантирибди. Натижада ўнлаб илғор уруғчилик хўжаликлари пайдо бўлиб, улар ўртасида юқори ва сифатли ғалла уруғи яратиш бўйича соғлом рақобат шаклланади. Ўн-ўн беш йилда бу кутилгандан ҳам кўпроқ натижа берибди.

Кизиғи шундаки, фермернинг ўзи ҳам, ўғиллари ҳам уруғчилик корпорациясида ишларкан. Турмуш ўртоғи - ўқитувчи, у хўжаликнинг ҳисоботини ҳам юритаркан. Ерни ҳайдаш, экинни экиш ва йиғиштириб олишни ота-болалар асосий ишидан таътилга чиқиб амалга ошираркан. Трактор спутник орқали одамсиз бошқариларкан. Тракторга миниб, спутник бошқарувида бориб-келиб, ўзим ҳам бунга иқроқ бўлдим.

Чорваси ҳам ўрганишга арзигулик: плёнкага ўралган сенаж, унинг ичидан ҳавоси сўриб олинган, швед моллари ёзин-қийин янги ўрилгандек ўт истеъмол қилади, сигир-у қўйларга умуман қуруқ хашак берилмайди.

Зоир ЗИЁТОВ.
(Давоми бор)

ЖАМИЯТ

Биз ўзимизни ғурур билан ўзбекистонлик деймиз-у аслида шу онда кўз ўнгимизда бутун Ўрта Осиё одамлари гавдаланади. Бу ҳудуд халқлари – ўзбек, қозоқ, туркман, қирғиз, тожик азалдан туғилган оға-инидай қондош-жондош, дўст-биродар бўлиб яшаган.

Октябрь тўнтаришидан кейин улар миллий республикаларга бўлиб юборилди. Асрлар давомида эрк ва озодликни орзу қилиб келган ўртаосиёликларга Большевикларнинг бу «туҳ-фаси» қардош халқлар қалбида ўз тақдирини ўзи белгилашга умид уйғотди. Аслида мақсад бу республикаларни собиқ СССРнинг хом ашё этказиб берадиган мустамлақасига айлантириш эди. СССР Конституциясида Ўрта Осиё халқларининг тенг ҳуқуқли қардош республикалар сифатида эркинликларни расман қафолатлаб қўйилди. Амалда эса мафкуравий таъйик остида халқ жамоалаштирилди. Халқимизнинг кўзга кўринган фидойи арбоблари, раҳбарлари, зиёлилари қатарон қилинди. Ўрта Осиёда завод ва фабрикалар ташкил этилиб, уларни бошқариш учун раҳбар, ишчи кадрлар олиб келина бошлади. Маҳаллий халқ ғирт авом, саводсизга чиқарилди.

Мирзачўлни ўзлаштириш нафақат асрий унумдор ерларни ишдан чиқарди, балки Ўзбекистон экотизимига ўнглаб бўлмас зарар етказди. Пахта ҳосили ер унумдорлигини ошириш эвазига эмас, янги ерларни ўзлаштириш хисобига ўсиб борди. Ўрта Осиё республикаларида пахтакор деҳқон батракларнинг Марказий ижроия қўмиталари ташкил этилди. Ўзбекистонда йўлдош Охунбобоев (суратда, ўртада), Қирғизистонда Орозбеков, Туркменистонда Айтақов ва Тожикистонда Махсум Насриллолар раҳбар этиб тайинланди.

Шу тариқа Ўрта Осиё СССРнинг пахта хомашёси базасига айланди. Улар орасида Ўзбекистон етакчи ўринга чиқди. Марказ техника, ишчи кучини пахта етиштиришга сафарбар этди. Ўзбекистон оқсоқоли йўлдош Охунбобоев 1920-1925 йилларда пойтахт Самарқандда бўлган пайтда фарғоналик уста пахтакорларни Паст Дарғом туманидаги Ленин номли жамоа хўжалигига олиб келиб, пахта етиштиришни тарғиб қилди. Марказдан бериқтилган вакиллар бу хомашё етиштиришни назорат қилиб туришди. Паст Дарғомдаги Карл Маркс номли жамоа хўжалиғи раиси, Меҳнат Қаҳрамони Жоникўл Юсупов шундай деганди: «30-йилларда Марказдан Сийсий бюро аъзоси В.Куйбишев туманимизга келиб, Ф.Хўжаев билан пахта йигим-теримини кузатди. Ўша йили куз совуқ ва ёмғирли келганди. Пахтакорлар лой-сув кечиб пахта теришар, ёмғир сувига бўккан пахтани пунктга жўнатишга улов йўқ эди.

Шунга қарамасдан, пахтакорлар теримни бир зум бўлса-да сусайтиришга ҳақлари йўқ эди, жамоа хўжалигимизда урушда бир оғидан ажралиб келган 18 ёшли Қурбон Орзиқулов ёғоч оёқда трактор ҳайдаб жасорат кўрсатди. Меҳнат Қаҳрамони унвонига сазовор бўлди. Ундан ўрнак олган жуда кўп деҳқонлар миришкор пахта усталари бўлиб етишди. Йил бўйи далада меҳнат қилиб косаси оқармаса-да, ўзбек деган, пахтакор деган

соқоли йўлдош Охунбобоев турган эди. Деҳқондан чиққан бу давлат арбоби, ўзининг пахта устаси эканлиги билан ном қозонди. Унинг номига хўжаликлар, кўчалар, ташкилотлар қўйилди, ҳайкал ўрнатилди. Самарқанд шаҳрида Ўзбекистон кўчаси бошидаги уй пештоқида «Бу уйда йўлдош Охунбобоев яшаган» деган ёдгорлик лавҳаси бор. Лекин ҳозирда унинг номи сал унутилгандай. Эсимда, ёзувчи Бобомурод Даминов билан бир суҳбатимизда йўлдош Охунбобоев ҳақида роман ёзгани, бироқ чоп этолмаётганини айтиб қолганди.

Энди бу гаплар кимларгадир эртатка ўхшаб қояпти. Аммо бу фидойи инсонлар ўзлари қила-

Икки аср:

ЎТМИШ ВА БУГУН
ЧОРРАҲАСИ

номни улуғладилар. 70-йилларга келиб жамоа хўжалигимизда гектаридан 70 центнергача пахта олган қаҳрамонлар етишиб чиқди».

Ўзбекистонда пахтачилик тараққиёти тарихи оддий деҳқондан давлат арбоби даражасига етган Ўзбекистон оқсоқоли йўлдош Охунбобоев номи билан боғлиқ. У ўқимаган бўлса-да сўяги деҳқончиликда қотган, ерининг тилини, меҳнаткаш халқ дилини яхши биладиган етакчи эди. Юқорида айтиб ўтганимиздек, 1923 йилда унинг бошчилигида Паст Дарғом туманида Ленин номли колхозда фарғоналик пахта усталари келиб чалакаларда дастлаб 3 гектар ер очиб, 3 центнер пахта олишган бўлса, кейинчалик 50-йилларда пахта майдони минг гектардан ошиб, 26 центнердан ҳосил олинди.

Ўтмиш хотираларга берилсак, ўзбекнинг, ўзбек пахтасининг довриги дунёга ёйилганига гувоҳ бўламиз. Унинг илк сарчашмалари бошида эл оқ-

ётган иш халқ, юрт манфаати учун деб ўйлашган, шунга ишонтаришган, шу сабабли барча қийинчиликларга бардош беришган. Шунинг учун ҳам гарчи эндиликда ўзимиз етиштирган пахта ҳосили ўз манфаатимизга хизмат қилмаганлигини англаган бўлсак-да, бу соҳа қаҳрамонларини унуттишга ҳаққимиз йўқ.

Назаримда, ҳар бир туманда эндиликда ҳаробага айланган ёки бузилиб кетган ўлкашунослик музейларини қайта тиклаш, янгисини қуриш пайти келди. Паст Дарғомдаги собиқ Ленин номли жамоа хўжалигида бир пайтлар ташкил этилган ва ҳозирда қаровсиз қолган йўлдош Охунбобоев уй-музейи яна қайта тикланиши керак. Демокчи-манки, Ҳожи Абдулазиз Абдурасулов, Маҳмудхўжа Бекбуди уй-музейлари тикланиши аънаси давом этиши керак. Меҳнат жаҳҳасидаги эл қаҳрамонларига ҳам иззат-иқром кўрсатайлик.

Жумақул КАРИМОВ.

✓ Жума ўғитлари

Илм олганнинг
насибаси
бутундир

Исломи таълимотида илм юксак қадрланади. Бунини Қуръони карим ва ҳадислар тўла тасдиқлайди.

Қуръони каримнинг илк нозил бўлган оятининг ўзидаёқ Аллоҳ таоло «Ўқи!» деб амр қилди. Шу билан бирга Қуръонда илм сўзи турли маъноларда 811 марта такрорланиши унинг ўрни қанчалик юқори эканини кўрсатади.

Қуръони каримда: «Аллоҳ сизлардан имон келтирган ва илм ато этилган зотларни (баланд) даража (мартаба)ларга кўтарур» (Мужодала, 11-оят), дейилган. Ибн Хажар Аскалоний ушбу оятни қуйидагича тафсир қилади: «Албатта, даражаларни кўтариш улугъ фазлу марҳаматга далолат қилади ва дунёда олий мартаба, шон-шўхрат каби маънавий юксакликни ҳамда жаннатдаги олий мартаба каби ҳиссий юксакликни ўз ичига олади».

«Қуръони карим маъноларининг таржима ва тафсири»да эса шундай сўзлар бор: «Илм ва олимларнинг фазилатлари, икки дунёда эришадиган даража ва мартабаларига доир оят ва ҳадислар жуда кўп учрайди. Расулulloҳ алайҳиссаломдан олим кишининг бир кунлик ибодати илмсиз обиднинг қирқ йиллик ибодатига тенг экани, қиёматда шафоат қилиши, агар у таълим ҳам берса, ер ва осмондаги барча жонзот Аллоҳдан унга мағфират сўраши ривоят қилинган. Сулаймон (алайҳиссалом)га Аллоҳ таоло илм, бойлик ва подшоҳликдан бирини танлашни буюрганида у

илмни танлайди. Илмнинг шарофатидан унга бойлик ва подшоҳлик ҳам қўшиб берилади».

Бошқа бир оятда эса: «Аллоҳ адолатда (барқарор) туриб, шундай гувоҳлик берди: «Аллоҳдан ўзга илоҳ йўқдир», фаришталар ва илм эгалари ҳам. (Албатта) Ундан ўзга илоҳ йўқ. У Азиз (қудратли) ва Ҳаким (ҳикматли)дир» (Оли Имрон, 18-оят). Ушбу оятда Аллоҳ таоло ўзининг ягоналигига фаришталар билан бир қаторда илми кишиларни ҳам гувоҳ қилгани олимларнинг даражаси, олимларни яхши кўришга чақирганлар. Жумладан, Имом Бухорий ривоят қилган ҳадисда «Илм талаб қилиш ҳар бир мусулмонга фарздир» деб таъкидланган.

Имом Термизий ривоят қилган ҳадисда бундай дейилади: «Абу Дардо (розияллоху анху): «Расулulloҳ алайҳиссалом бундай деганларини эшитдим: «Ким илм истаб бир йўлдан юрса, Аллоҳ уни жаннат йўлларида бирига йўллаб қўяди. Фаришталар илм толиби учун қанотларини пасайтирадилар. Албатта, олим ҳақиқа осмону ерда, ҳаттоки сув остидаги балиқлар ҳам истиффор айтадилар. Олимлар пайғамбарларнинг меросхўрларидир. Пайғамбарлар динор ва дирҳамни мерос қолдирмадилар. Балки илмни мерос қолдирдилар. Ким уни олса, (меросдан) тўлиқ насибасини олибди».

Зайниддин ЭШОНҚУЛОВ,
вилоят бош имом хатиби.

РЕКЛАМА, E'OLONLAR, BILDIRISHLAR / Газетамиз ҳафтада уч марта – сешанба, пайшанба ва шанба кунлари чоп этилади / Газетада чоп этилаётган реклама ва эълонлар тезкор, самарали ва ҳамёнбоп / МУРОЖААТ УЧУН ТЕЛЕФОН: (0366) 233-91-56

САМАРҚАНД ВА ТОЙЛОҚ ИХТИСОСЛАШТИРИЛГАН ОЛИМПИА ЗАХИРАЛАРИ МАКТАБ-ИНТЕРНАТЛАРИГА 2020-2021 ЎҚУВ ЙИЛИ УЧУН ҚАБУЛ ЖАРАЁНЛАРИ БОШЛАНДИ

Коронавирус инфекцияси билан боғлиқ карантин даврида 2020-2021 ўқув йили қабулида ўқувчиларга қулайлик яратиш мақсадида ўқиш истаги бўлган ўқувчиларнинг ҳужжатларини қабул қилиш шу йил 15 июлдан 15 августга (шу кунни ҳам) қадар Самарқанд ва Тойлоқ ихтисослаштирилган олимпия захиралари мактаб-интернатлари ҳамда туман (шаҳар)лар жисмоний тарбия ва спорт бўлимлари томонидан амалга оширилади.

Шу йил 17 июлдан туман (шаҳар)лар жисмоний тарбия ва спорт бўлимлари ҳамда Самарқанд ва Тойлоқ ихтисослаштирилган олимпия захиралари мактаб-интернатлари биносига ўқиш истагида бўлган ўқувчилар ва уларнинг ота-оналарини қизиқтирган саволларига жавоб бериш учун ҳафтанинг душанба-шанба кунлари соат 9:00 дан 18:00 гача (шу йилнинг 1 сентябргача бўлган мuddатда) ишлайдиган мурожаатлар маркази ("Call-марказ") фаолияти ташкил этилади.

Қуйида мактаб-интернатлари ҳамда туман (шаҳар)лар жисмоний тарбия ва спорт бўлимларининг телефон рақамлари кўрсатилган. Мазкур телефон рақамларига қўнғироқ қилиб, ўзингизни қизиқтирган саволларга жавоб олишингиз мумкин:

Самарқанд ихтисослаштирилган олимпия захиралари мактаб-интернати: +99899 572-77-11 (Ақобир Усмонов);
Тойлоқ ихтисослаштирилган олимпия захиралари мактаб-интернати: +99890 286-60-86 (Ақбар Ҳамдамов);
Самарқанд шаҳри: +99890 224-75-13 (Ҳасур Нурмонов);
Каттақўрғон шаҳри: +99893 689-12-98 (Суннатулла Ниёзов);
Бўлунғур тумани: +99893 235-86-34 (Санжар Қўлдошев);
Оқдарё тумани: +99894 240-82-32 (Шомурод Ашуров);
Жомбой тумани: +99899 596-60-07 (Зубайдулла Холматов);
Иштихон тумани: +99894 471-67-82 (Асқар Жўраев);
Каттақўрғон тумани: +99893 239-88-33 (Шохруз Муродов);
Қўшрабат тумани: +99893 836-02-35 (Абдор Мухамматов);
Нарпай тумани: +99891 315-17-17 (Илёс Раббимов);
Нуробод тумани: +99893 355-36-32 (Қуддусбек Омонов);
Паст Дарғом тумани: +99890 600-25-85 (Сухроб Усмонов);
Пайариқ тумани: +99897 394-52-15 (Ғайрат Алибеков);
Пахтачи тумани: +99899 338-86-73 (Нуриддин Эсанов);
Самарқанд тумани: +99891 541-15-26 (Жамшид Ақобиров);
Тойлоқ тумани: +99890 655-05-61 (Ботир Муродов);
Ургут тумани: +99894 288-85-85 (Шухрат Эшматов).

ДАЪВОЛАР БЎЛСА

Самарқанд шаҳар давлат хизматлари марказидан 2019 йил 4 мартда 694659 реестр рақами билан рўйхатга олинган "SOGDIANA NATURAL MILK" масъулияти чекланган жамияти (қискартирилган номи: "SOGDIANA NATURAL MILK" МЧЖ) жамият ягона таъсисчисининг 2020 йил 15 июлдаги 1-сонли қарорига асосан ихтиёрий равишда тугатилмоқда.

Шу муносабат билан унга билдирилган барча эътирозлар газетада эълон чоп этилгач, икки ой давомида қабул қилинади.

Жамиятнинг почта манзили: Ўзбекистон Республикаси Самарқанд вилояти Самарқанд шаҳри Сугдиёна маскани, 74-ўй ёнбоши.

Жамиятнинг солиқ тўлайдиган идентификацион рақами (СТИР): 306202416.

Самарқанд шаҳрида хусусий амалиёт билан шуғулланувчи нотариус Раҳмонов Сарвар Неъматиллоевич нотариал идорасида марҳум Болтаев Нормаматга (2019 йил 30 декабрда вафот этган) тегишли мол-мулк учун мерос иши очилмоқда. Шу муносабат билан меросхўрларнинг Раҳмонов Сарвар Неъматиллоевич нотариал идорасига мурожаат этишларини сўраймиз.

Манзил: Самарқанд шаҳри Гагарин кўчаси, 60-ўй.

Самарқанд шаҳрида хусусий амалиёт билан шуғулланувчи нотариус Юсупова Дилсура Хасановна нотариал идорасида марҳум Мухтаров Нemat Алиевичга (2019 йил 22 декабрда вафот этган) тегишли

Манзил: Самарқанд шаҳри Гарм кўчаси.

Самарқанд шаҳрида хусусий амалиёт билан шуғулланувчи нотариус Юсупова Дилсура Хасановна нотариал идорасида марҳум Мухтаров Нemat Алиевичга (2019 йил 22 декабрда вафот этган) тегишли

мол-мулк учун мерос иши очилмоқда. Шу муносабат билан меросхўрларнинг Юсупова Дилсура Хасановна нотариал идорасига мурожаат этишларини сўраймиз.

Манзил: Самарқанд шаҳри Жомий кўчаси, 64-ўй.

Самарқанд шаҳрида хусусий амалиёт билан шуғулланувчи нотариус Раҳимова Комила Фахриевна нотариал идорасида марҳум Нажмиддинова Шаркия Сироевнага (2019 йил 14 июлда вафот этган) тегишли мол-мулк учун мерос иши очилмоқда. Шу муносабат билан меросхўрларнинг Раҳимова Комила Фахриевна нотариал идорасига мурожаат этишларини сўраймиз.

Манзил: Самарқанд шаҳри Жомий кўчаси, 64-ўй.

Жомбой туманида хусусий амалиёт билан шуғулланувчи нотариус Азизов Жаҳонгир Илхомович нотариал идорасида марҳум Турдалиев Саиткулга (2019 йил 19 ноябрда вафот этган) тегишли мол-мулк учун мерос иши очилмоқда. Шу муносабат билан меросхўрларнинг Азизов Жаҳонгир Илхомович нотариал идорасига мурожаат этишларини сўраймиз.

Манзил: Жомбой тумани А.Қурбонов маҳалласи Сарой кўчаси.

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Оқдарё туманидаги 20-умумий ўрта таълим мактабидан 2019 йилда Темирова Феруза Бахтиёр қизи номига берилган UM № 0150797 рақамли умумий ўрта таълим тўғрисидаги аттестат йўқолганлиги сабабли бекор қилинади.

Ургут туманидаги «Иқбол» лицейидан 1995 йилда Очиллов Умидажон Улашович номига берилган АО № 103232 рақамли ўрта маълумот тўғрисидаги шаҳодатнома йўқолганлиги сабабли бекор қилинади.

Иштихон туманидаги 15-ўрта мактабдан 1997 йилда Қувандиқова Гулчехра Хайдаровна номига берилган О'Р-А № 146319 рақамли ўрта маълумот тўғрисидаги шаҳодатнома йўқолганлиги сабабли бекор қилинади.

Фуқаро Аршитдинова Махбуба Байхановнага тегишли Каттақўрғон шаҳри Дурдона кўчаси, 1-ўйнинг кадастр ҳужжатлари тўплами йўқолганлиги сабабли бекор қилинади.

Самарқанд туманидаги Мансуров Дамир Нуманкулович яққа тартибдаги тадбиркорининг (СТИР: 600327287) думалоқ муҳри ва бурчак тамғаси йўқолганлиги сабабли бекор қилинади.

Самарқанд вилояти ер тузиш ва кўчмас мулк кадастри давлат корхонасининг Иштихон туман филиалидан 2016 йил 20 апрелда «ZEBUNISO TO'VLAR MASKANI» оилавий корхонасига тегишли Иштихон тумани Қирқийгит МФЙ, Қирқийгит қишлоғида жойлашган «Маданий маросимларни ўтказиш маскани» биносининг 13-3-2 рақамли кадастр ҳужжатлари тўплами йўқолганлиги сабабли бекор қилинади.

Оқдарё туманидаги "Зулфиқор Қумуш" фермер хўжалигининг (СТИР: 306142167) думалоқ муҳри ва бурчак тамғаси йўқолганлиги сабабли бекор қилинади.

Пайариқ маиший хизмат касб-хунар коллежидан 2011 йилда Камолов Азамат Хусниддинович номига берилган рўйхат рақами 249, К № 3221786 рақамли диплом ва унинг иловаси йўқолганлиги сабабли бекор қилинади.

Самарқанд ахборот технологиялари коллежидан 2015 йилда Худайбердиев Сардор Сунодиқ ўғли номига берилган рўйхат рақами 310, К № 3825338 рақамли диплом ва унинг иловаси йўқолганлиги сабабли бекор қилинади.

Самарқанд шаҳридаги 31-умумий ўрта таълим мактабидан 2001 йилда Қурбанов Санжар Собирович номига берилган О'Р-З № 0790580 рақамли таянч маълумот тўғрисидаги гувоҳнома йўқолганлиги сабабли бекор қилинади.

АНИҚЛИК КИРИТИЛАДИ

«Зарафшон» газетасининг 2020 йил 4 июль 73-74-сон 7-саҳифасида «Корхоналар тугатилмоқда» сарлавҳаси остида 6 та давлат унитар корхонаси тугатилиши ҳақида эълон чоп этилганди. Эълонга қуйидаги жумлалар қўшимча равишда қўшилиди: «Мазкур тугатиш жараёнини амалга ошириш учун тугатувчи вазифасига Пайариқ туманида яшовчи Ширинбоев Абдуқофӣқ тайинланган. Тугатилаётган корхоналарга билдирилган барча даъволар газетада эълон чоп этилган кундан бошлаб, икки ой давомида қабул қилинади.

Мурожаат учун телефон: 93-230-43-34».

«Зарафшон» газетасининг 2020 йил 7 июль 75-сон 3-саҳифасида «БЕКОР ҚИЛИНАДИ» сарлавҳаси остида Каттақўрғон шаҳридаги 2-ўрта мактабдан 1989 йилда Иргашев Дилшод Амонович номига берилган № 892288 рақамли шаҳодатнома йўқолганлиги сабабли бекор қилиниши ҳақида эълон чоп этилганди. Эълондаги «Иргашев Дилшод Амонович» жумласи «Иргашев Дилшод Аманович» деб ўқилсин.

Самарқанд вилояти ер тузиш ва кўчмас мулк кадастри давлат корхонасининг Самарқанд шаҳар филиалидан 2017 йил 27 июлда Хамитов Мунис Уктамовичга тегишли Самарқанд шаҳри Хўжасовга маҳалласи Амир Темиров кўчаси, 59-«А» уй 38-хонадон учун берилган 338-200-100 рақамли кадастр ҳужжатлари тўплами йўқолганлиги сабабли бекор қилинади.

Вилоят халқ таълими бошқармаси жамоаси бошқарма молиявий таҳлил ва режалаштириш бўлими бошлиғи Ақбар Сапаровга онаси

Салтанат ая САПАРОВАнинг вафоти муносабати билан ҳамдардлик билдиради.

Самарқанд шаҳар 3-сон туғруқ мажмуаси жамоаси мажмуа бош врач Зайниддин Эгамқуловга онаси

Адолат ая ЭГАМҚУЛОВАнинг вафоти муносабати билан таъзия изҳор этади.

ТАЪЛИМ: МУАММО ВА ТАКЛИФ

Ворисликка муносиб дорилфунун

Шу йил 16-17 июль кунлари «Самарқанд давлат университети – Мирзо Улуғбек мадраси» олиясининг вориси» мавзусида халқаро онлайн илмий анжуман ўтказилади

Мирзо Улуғбек 1420 йилда таъсис этган мадраси олия ўзининг кўлами, салоҳияти ва мақоми билан нафақат Шарқда, балки Ғарб оламида ҳам шуҳрат қозонган.

Мирзо Улуғбек қурдирган олий мадраса ва унинг қошида барпо этилган ўша даврнинг энг мукаммал асбоб-ускуналари билан таъминланган расадхона ўзининг меъморий бетакрорлиги, нодирлиги, деворлари ва пештоқида акс этган етти иклим харитаси ҳамон олимларни ҳайратга солиб келмоқда.

Машҳур тарихчи Зайиддин Восифийнинг "Бадоеъ ул-вақоъ" асарида қайд этилишича, 1420 йил 21 сентябрь кунин Мирзо Улуғбек мадрасаси очилиши маросимида ўз даврининг етук олими Шамсиддин Мухаммад Хавофий Клавдий Птоломейнинг астрономия фани ютуқларига бағишланган "Ал-Мажасти" ("Альмагест") асари бўйича илк маъруза дарсини ўтиб, бош мудarris этиб тайинланади. Худди мана шу сана Мирзо Улуғбек мадраси олияси (европаликлар наздида эса академия) фаолиятининг бошланиш санаси деб қабул қилинган. Шу сана тарихда Самарқанд давлат университети таълим тоғи қўйилган кун сифатида белгиланишига асос қилиб олинмоқда.

Мирзо Улуғбекнинг темирйилар салтанатини

бошқарган қарийб 40 йиллик даври мобайнида Самарқанд, Бухоро, Ғиждувондаги мадрасаларидан етишиб чиққан олимларнинг катта илмий мактаби шаклланди. Улуғбек яратган илмий мактабда икки юздан ортиқ турли соҳа олимлари фаолият юритиб, астрономия, риёзиёт, ҳандаса, бошқа табиий ва анжун фанлар тадқиқига бағишланган қатор қўлланмалар яратди. Мадрасада Мухаммад Хоразмий, Аҳмад ал-Фарғоний, Абул Аббос ал-Жавҳарий, Ибн Турк ал-Хуттали, Халид ал-Марварудий, Аҳмад ал-Марвазий, Абу Наср Форобий, Абу Али ибн Сино, Абу Райҳон Берунийлар бошлаб берган илмий анъаналарга содиқлик билан уларнинг изланишлари давом эттирилган. Мирзо Улуғбек мадрасаси фаолияти Самарқанд давлат университети расман ташкил топгунга қадар мунтазам давом этган.

1868 йил маълумотларига кўра, Мирзо Улуғбек мадрасасига қарашли 24 та ҳужра тўлиқ фаолият кўрсатган. Уларда 48 нафар талаба

яшаб таҳсил олган бўлса, XX аср бошларида келиб уларнинг сони 108 нафарга етган. Улуғбек мадрасаси кейинги даврдан XX аср бошларига-ча минтақанинг энг қадимий ва эътиборли олий таълим маскани сифатида бу ердаги халқларнинг маънавий-маърифий эҳтиёжини қондириб келди. Бу мадрасани битирган мутахассислар Марказий Осиё минтақаси тарихидаги энг оғир кунларда ҳам зиё сочишига кўмаклашди.

XX аср бошларида, яъни 1920 йил собиқ совет ҳукумати зиёлиларининг таклифларини эътиборга олиб, ўша вақтда республика пойтахти бўлган Самарқандда икки йиллик педагогик йўналишдаги олий ўқув юртини очиб ҳақида қарор қабул қилади. Шу билан Самарқанд давлат университетининг янги мақомда шаклланишига дастлабки асос яратилади. 1927 йили ушбу ўқув муассаса Самарқанд педагогика академиясига айланди.

тирилди. 1930 йилда эса Ўзбекистон педагогика институти, нияҳат 1933 йили Ўзбек давлат университети ва кейинроқ Самарқанд давлат университети мақомини олди. Унинг дастлабки профессор-ўқитувчилари таркибида Самарқанд ва Бухоро олий мадрасаларини битирган педагоглар – Абдурауф Фитрат, Ҳожи Муин Шуқруллаев, Ғози Олим Юнусов, Пўлат Солиев, Мирзожон Саиджонов ва бошқалар бўлган.

"Самарқанд давлат университети – Мирзо Улуғбек мадраси олиясининг вориси" мавзусидаги халқаро онлайн илмий анжуманда мамлакатимиздан ташқари, чет эллик таниқли тарихчи-олимлар, илм-фан намоёндаларининг қадимги даврлардан бугунги кунгача олий малакали мутахассислар етиштиришда мадрасалар таълими, юксак салоҳиятли мудarrisлар, уларнинг илм-фан тараққиётига қўшган ҳиссалари ҳамда таълим тизими тарихига оид бошқа долзарб мавзулардаги маърузалар билан иштироки кутилмоқда.

Мардон БОЛТАЕВ,
СамДУ кенгаши котиби, доцент.

Муштарий илҳоми

Сўнг

Кетаркан, ложувард ҳисларни секин,
Таскинларга ўраб кўнгалга солдим.
Олдим ўзни сипо тутган юракни,
Ҳаёлимни олдим, ёдимни олдим.

Умидсиз севгидан кечибман, бироқ,
Узоқлаган сари йўқлар тинчим.
Сенинг оёқларинг остида қолди,
Менинг орта сўнг бор қараш илинжим...

Ниғоҳимда эзилган сўқмоқ,
Олисларга тутшиб кетган.
Кимсасизлик ҳоким хиббон,
Барча товушларни унутган.

Қўзғалади қадамдан чўчиб,
Атрофимда заъфарон шарпа.
Бесаришта кезинар кўнгал,
Гўё энди охири марта...

Арғувонлар қақирар шамол,
Тераклар йўл кўрсатар ойга.
Овозини яшириб жимлик,
Юзларини ювади сойда.

Мағрур ҳазонларни телба ел
Сувга чўккан туга ботирар.
Деразадан кузатар мени
Сочлари оқарган хотира.

Бектемир ПИРНАФАСОВ.

ДАРСЛИКЛАРДАГИ ХАТОЛИКЛАРГА

ҚАЧОН БАРҲАМ БЕРИЛАДИ

Ўтказдик. 4. Феъл ўрнида: Карим гулларни уза бошлади. Бу эса ботгоннинг жажлини чиқарди.
5. Равиш ўрнида: Салима матнини жуда тез ўқиди. Мадина ҳам шундай ўқиди.
6. Сўз бирикмаси ўрнида: Аббор Азизовнинг маърузаси жуда таъсирли бўлди. Бу маъруза бутун жамоани оёққа турғизди.

7. Гап ўрнида: Орзум шукки, ота-онам узоқ умр кўрсин.

Дарслик китобларда берилган барча назарий маълумотлар, ҳар бир фикр аниқ мисоллар билан юқоридаги каби асослаб берилса, мавзу ҳам ўқувчига тўлиқ ҳолича етиб боради.

Бу камчиликлар бартараф этилмас экан, ўқувчилар саводсизлигига барҳам берилмайди. Бугунги кунда нафақат матни тўғри ўқий олишни ўргатиш, балки матн мазмунини ўқувчи онгига сингдиришимиз талаб этилади. Шунинг учун дарсликдаги илмий-назарий маълумотларни ўқувчиларга кўр-кўрона

ёд олдиришимиз мутлақо тўғри келмайди. Ўқувчи матн билан ишлаганда ҳар бир гапнинг, ҳар бир сўзнинг маъносини чуқур англаши, моҳиятини, унинг нима сабабдан қўлланганини тушуниши керак.

Олмош сўз туркумини ўргангунча ўқувчи барча мустақил сўзлар билан таниш бўлиши керак. Жумладан, равиш билан ҳам. Дарслик китобда эса олмош сўз туркуми от сўз туркумидан кейин берилган.

5-синф она тили дарслигида (2015

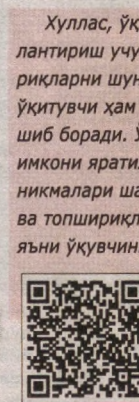
йил, 101-бет) равиш сўз туркумига шундай таъриф берилган: "Қандай, қанча, қачон сўроқларига жавоб бўлиб, ҳаракатнинг ҳолати, ўрин, пайт, сабаб, даража-миқдорини билдирган сўзлар равиш саналади". Равиш сўз туркуми билан биринчи бор танишган ўқувчида шу маълумот бир умр сақланиб қолади. 6-синф она тили дарслигида эса (2017 йил. 177-бет) равишга шундай таъриф берилган: "Ҳаракат-ҳолатнинг бажарилиш тарзи, пайти, ўрни, даража-миқдори каби белгиларни билдирувчи ва қандай?, қачон, "қаер (-га, -да, -дан) сингари сўроқларга жавоб бўлувчи сўзлар равиш дейилади".

Ўқувчи, аввало, китобга таянади ва ишонади. Шунинг учун ўқитувчига ўқувчи онгига равиш ҳақида тўлиқ маълумотни сингдириш анча қийинчилик туғдиради.

Ўқитувчи берган маълумотни 30 фоиз ўқувчи англаши мумкин. Қолгани-чи? Дарсликдаги маълумот билан чекланади, албатта. Уларга бу мавзунинг сингдириш учун бир соат дарснинг ўзи kif-фоя қилмайди.

Мен 5-синфдан ўқувчиларга равиш ҳақида иложи борида оддий ва тушунарли чизмалар асосида тўлиқ маълумот берилишини ва ҳар бир фикр мисоллар билан кўрсатилишини тавсия этардим. Масалан, ҳаракатнинг бажарилиш ҳолатини, ўрнини, пайтини, даража-миқдорини, мақсад-сабабини билдирган сўзлар равиш дейилади. Равишлар қандай, қай тарзда, қай ҳолда (ҳолат); қаерда, қаерга, қаердан (ўрин); қачон (пайт); қанча (даража-миқдор); нима мақсадда, нима учун (мақсад); нега, нима учун, нима сабабли (сабаб) каби сўроқларга жавоб бўлади. Масалан:

1. Равиш мактабга тез борди. Қандай? Ҳолат равиши.
2. Равиш мактабга орқа тарафдан борди. Қаердан? Ўрин равиши.
3. Равиш мактабга эрталаб борди. Қачон? Пайт равиши.

Хуллас, ўқувчиларда таълимнинг янгича ёндашув кўникмаларини шакллантириш учун, аввало, дарслик китобларида берилган саволлар ва топшириқларни шунга мослаб ўзгартириб боришимиз лозим. Шунда ўқувчи ҳам, ўқитувчи ҳам таълимнинг янгича ёндашувига аста-секинлик билан мослашиб боради. Ўқувчиларга амалиёт орқали назарияни сингдириб бориш имкони яратилади. Ўқувчиларда ўрганган билимларини амалда қўллаш кўникмалари шаклланиб боради. Шундай экан, дарслик китобларидаги машқ ва топшириқлар ҳам шу мақсад асосида янада такомиллаштирилиши лозим, яъни ўқувчини танқидий фикрлашга ўндовчи PISA тестлар, STEAM талаблари сингдирилган ҳамда бошқа фанлар билан интеграциялаштирувчи топшириқлар берилиши керак.

Азиза САЙДУЛЛАЕВА,
Самарқанд шаҳар 24-умумий ўрта таълим мактаби ўқитувчиси.

Эсимда, биз яшаётган маҳаллада ўндан ортиқ миллат вакиллари истиқомат қилишарди. Маҳалламизда тартиб-интизом катъий. Маҳалла раиси Рисолат опа Мухаммадиевни кўкса-ю ёш бирдек ҳурмат қиларди. Бу аёлнинг гапини ҳеч қандай қиллолмади. Айниқса, тўй-маъракалар опанинг назоратида ўтказиларди.

Тўйларда маҳалла фаолларининг фаоллиги муҳим

Маҳалламиздаги ҳар бир тўй ўзига хос, эсда қоладиган ўтарди. Дуррадгор Бўрон бобо ва унинг рафиқаси Робия момолар ёшлари бир жойга борганига қарамай тўйларда даврага тушиб, лапар айтса, маҳалламизда яшовчи Ўзбекистон халқ артисти Ҳамро Омонов, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Раҳмон Ризаев беминнат хизмат қиларди. Маҳалла ошпази Абдулла бобо, чойхоначи Маъсум ака, хабарчи Патилло бобо ҳамма-ҳамма адо этиб, даврани ҳам қиздирарди. Маҳаллада тўй-маърака қилиш учун навбат белгиланиб, маҳалла фаоллари, раис билан маслаҳатлашиб тўйлар бўларди. Ночор оилаларга ҳар томонлама кўмак бериларди. Асосийси, тўйлар файзли ва мазмунли, маҳалла кўмагида ажойиб, ёдда қоладиган бўлиб ўтарди.

Бугун ана шундай ихчам, тартибли тўйларни соғиндик...

Азим ҚОДИРОВ.

Она тили дарслик китобларининг деярли барчасида мавзулар бўйича қоидалар назарий билимлар асосида ёритилган бўлса-да (улар ҳам баъзилари тўлиқ эмас), далилловчи аниқ мисоллар билан тўлдирилмаган. Масалан, 5-синф она тили дарслигида (2015 йил. 90-бет) олмош сўз туркумига шундай таъриф берилган: «От, сифат, сон ва бошқа сўзлар ўрнида қўлланиб, уларга ишора қилувчи сўзлар олмош ҳисобланади».

От, сифат, сон ва бошқа сўзлар о'рнида қўлланиб, уларга ишора қилувчи сўзлар олмош ҳисобланади.

Яшириб нима қиларди, ўқувчиларимиз айнан олмош ва равиш сўз туркумларини йиллар давомида англаши, ажратиши қийин кечаяпти? Олмошга 7-синф она тили дарслигида (2017 йил. 18-бет) "Барча мустақил сўз туркумлари, сўз бирикмаси ва гап ўрнида алмашиниб қўлланилувчи, уларга ишора қилувчи ёки сўроқ билдирувчи сўзлар олмош

Барча мустақил сўз туркумлари, сўз бирикмаси ва гап о'рнида алмашиниб қўлланилувчи, уларга ишора қилувчи ёки сўроқ билдирувчи сўзлар олмош ҳисобланади. Масалан: Китобни кўп о'қисангиз, ундан кўп ҳикмат топасиз. Истагим шукки, доимо тинчлик бо'лсин.

ҳисобланади" деб таъриф берилган, аммо ҳар бир келтирилган фикрга далилловчи мисоллар берилмаган. Назаримда уни қуйидаги намунада бериш лозим: 1. Олмош от ўрнида: **Собир эрталаб ўхлаб қолди. Шунинг учун у дарсга кечикиб келди.** 2. Сифат ўрнида: **Мен янги китоб сотиб олдим. Бу китоб менга жуда ёқди.** 3. Сон ўрнида: **Боғимизда 15 түп мевали дарахт бор. Анварларнинг боғига ҳам шунча мевали дарахт кўчатини**

ёд олдиришимиз мутлақо тўғри келмайди. Ўқувчи матн билан ишлаганда ҳар бир гапнинг, ҳар бир сўзнинг маъносини чуқур англаши, моҳиятини, унинг нима сабабдан қўлланганини тушуниши керак.

Олмош сўз туркумини ўргангунча ўқувчи барча мустақил сўзлар билан таниш бўлиши керак. Жумладан, равиш билан ҳам. Дарслик китобда эса олмош сўз туркуми от сўз туркумидан кейин берилган.

5-синф она тили дарслигида (2015